



Crna Gora
Agencija za zaštitu konkurencije

(...)

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

Gdin Pavle Radulović, ministar

PODGORICA

PREDMET: Obavještenje - „Competition advocacy“

Agencija za zaštitu konkurencije Crne Gore (u daljem tekstu: „**Agencija**“) primila je, (...), na osnovu člana 7. i člana 19. *Zakona o zaštiti konkurencije* (u daljem tekstu „**Zakon**“) („Službeni list CG“, br. 44/2012 i 13/2018), inicijativu (...), za pokretanje postupka ispitivanja povrede konkurencije protiv Javnog preduzeća za upravljanjem morskim dobrom Crne Gore, sa sjedištem u Budvi, Ulica Popa Jola Zeca bb (u daljem tekstu: „JPMD“).

Podnosilac inicijative navodi kako JPMD narušava tržišnu konkurenciju zloupotrebom dominantnog položaja na tržištu zakupa javnih kupališta, za dio opštine Budva, na način da u **Tački 6** Javnog poziva za podnošenje ponuda za zakup javnih kupališta br. 0206-833/1, 0206-810/1, 0206-791/1, 0206-714/1 i 0206-716/1, propisuje *Kriterijume za izbor najpovoljnijeg ponuđača*, pri čemu koristi formulu $Y=A+B$, s time da:

- A predstavlja bodove ponuđača po osnovu iznosa novčane ponude za zakup kupališta i maksimalno mogu biti 55 bodova, najveći iznos ponude;
- B predstavlja bodove po osnovu referenci i iskustva ranijih zakupaca, kojima je istekao ugovor o zakupu, maksimalno mogu biti 45 bodova.

Podnijetom inicijativom (...) smatra da su navedenim kriterijumima za izbor najpovoljnijeg ponuđača raniji zakupci kupališta stavljeni u povoljniji položaj u odnosu na ostale zainteresovane ponuđače, (...).

(...)

Agencija je izvršila uvid u odredbe sljedećih materijalno-pravnih izvora i akata:

- Zakon o morskom dobru („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 014/92 od 03.04.1992, 059/92 od 22.12.1992, 027/94 od 29.07.1994, Službeni list Crne Gore, br.051/08 od 22.08.2008, 021/09 od 20.03.2009, 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011. godine;
- Zakon o državnoj imovini („Službeni list Crne Gore, br. 21/2009;
- Zakon o javnim preduzećima („Službeni list SRC“, br. 6/91;
- Uredba o prodaji i davanju u zakup stvari u državnoj imovini („Službeni list Crne Gore“, br. 44/10;
- Zaključak Vlade Crne Gore, broj: 07-263, od 07.02.2019. godine;
- Prijedlog odluke o davanju u zakup/na korišćenje djelova morskog dobra prema programu privremenih objekata u zoni morskog dobra i Atlasu crnogorskih plaža i kupališta broj: 0203-388/7, od 28.01.2019. godine;



- Odluka o osnivanju javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom, od 02.06.1992. ("Sl. list RCG", br. 25/92;
- Odluka o uslovima, vremenu korišćenja i visini naknade za korišćenjeorskog dobra („Sl. list RCG“, br. 27/92;

Uvidom u podnijetu inicijativu za ispitavanje povrede konkurencije, zakonske propise kojim je regulisano predmetno tržište, kao i na osnovu prikupljenih podataka i informacija, utvrđeno je da Agencija u konkretnom slučaju, u okviru svojih ovlašćenja iz čl 19 Zakona o zaštiti konkurencije, sprovodi aktivnosti o značaju zaštite konkurencije, u cilju efikasnijeg sprovođenja zakona, ujednačavanje prakse u postupanju i podizanju stepena predvidivosti u radu. U tom smislu, Agencija preduzima radnje shodno svojim nadležnostima, te aktivno sprovodi „Competition advocacy“ - širenje svijesti o značaju zaštite konkurencije, koje je izuzetno značajno za poštovanje pravila konkurencije na tržištu Crne Gore. **Razumijevajući iznijeto, Agencija nema nadležnosti da naloži subjektima da izvrše izmjenu propisa, koji utiču ili mogu uticati na konkurenciju, kojim je regulisano predmetno tržište, već u okviru svojih ovlašćenja može o navedenom dati mišljenje i sugestije u cilju izmjene određenih propisa, što je u ovom slučaju i preduzeto.**

Agencija **upućuje** na Kriterijumim za izbor najpovoljnijeg ponuđača za kupališta u dijelu u kojem se dodatni bodovi (45 bodova) dodjeljuju dosadašnjim/ranijim zakupcima po osnovi referenci i iskustva.

Osnovni zadatak prava tržišne konkurencije jeste zaštita slobode tržišne konkurencije među učesnicima koji djeluju na tržištu. Primjena pravila tržišne konkurencije ima za cilj uspostavljanje tržišta na kojem su učesnici ravnopravni i na kojem konkurišu pod jednakim uslovima, bez obzira na njihovu veličinu i tržišnu snagu, te da se njihov položaj na tržištu vrijednuje prvenstveno kvalitetom proizvoda odnosno usluga koje nude.

Navedeno podrazumijeva kako je svim ponuđačima pod jednakim uslovima potrebno osigurati pristup i djelovanje na tržištu (javni poziv). Pritom, uslovi trebaju biti jasno propisani na način da se u najvećoj mogućoj mjeri osiguraju kriterijumi odabira koji su objektivno određeni, te da svaki potencijalni ponuđač ima mogućnost na jednak način dostaviti ponudu. Nadležno tijelo uslove javnog poziva, treba odrediti na način koji je primjeren predmetu ugovora, kako se u uslovima nadmetanja na javnom pozivu ne bi stvorile neopravdane prepreke.

U konkretnom slučaju, dodatnim bodovima koji se dodjeljuju dosadašnjim/ranijim zakupcima po osnovi referenci i iskustva, stavljaju se prepreke pristupu tom tržištu potencijalnim ponuđačima koji još nijesu bili u takvom odnosu s Javnim preduzećem, odnosno riječ je o preduzetnicima koji su na opisani način stavljeni u nepovoljniji položaj. Navedeno bi moglo imati za posledicu ograničavanje odnosno isključivanje onih preduzetnika s tog tržišta koji nijesu bili u ulozi dosadašnjih/ranijih zakupaca, i time nemaju šansu steći 45 od 100 bodova.

Agencija ukazuje na nužnost poštovanja načela tržišnog nadmetanja koje se ogleda i kroz dostavu većeg broja ponuda, čime se u konačnom i ostvaruje puna svrha i smisao javnih poziva. Naime, ponuda treba biti rezultat tržišnog konkurisanja.

Shodno navedenom, ovim Obavještenjem Agencija upućuje **Ministarstvu održivog razvoja i turizma i Javnom preduzeće za upravljanje morskim dobrom**, kao nadležnom tijelima u dijelu koji je predmet Inicijative, **da će navedenim datim sugestijama od strane Agencije, omogućiti**



da na adekvatan način utvrde uslove na predmetnom tržištu davanja u zakup javnih kupališta, kojim će se omogućiti stvaranje efikasnije konkurencije po parametru uslova, cijena, kvaliteta i sigurnosti pružanja usluga i u konačnom omogućiti svim učesnicima na predmetnom tržištu ravnopravan položaj.

(...)